ANNOTASIÝA

Häzirki zaman ösen tehnologiýalar dünýäsinde ykdysady ösüşiň we ekologik durnuklylygyň esasy şerti energiýa serişdelerinden oýlanyşykly peýdalanmakdyr. Energiýany tygşytlamak diňe bir sarp edilişi azaltmak däl, eýsem önümçiligiň we hyzmatlaryň hilini saklap, tehnologik taýdan kämilleşmek arkaly netijeliligi artdyrmakdyr. Bu ugurda alnyp barylýan döwlet syýasaty Türkmenistanyň ykdysady kuwwatyny berkitmäge we tebigy baýlyklary geljekki nesiller üçin aýawly saklamaga gönükdirilendir.

Şu nukdaýnazardan, ýurdumyzda bu ugurdaky gatnaşyklary düzgünleşdirýän iň möhüm hukuk guraly bolup “Energiýany tygşytlamak we energiýadan netijelilikli peýdalanmak hakynda” Türkmenistanyň Kanuny hyzmat edýär. Bu Kanun energiýa tygşytlamagyň hukuk, ykdysady we guramaçylyk esaslaryny kesgitlemek bilen, energiýa serişdelerini öndürmekde, saklamakda, daşamakda we sarp etmekde innowasion usullaryň ornaşdyrylmagyny talap edýär. Kanunçylyk binýady döwlet tarapyndan energiýa auditini geçirmegi, energiýa sarp edilişiniň döwlet kadalaryny bellemegi we energiýa tygşytlaýjy döwrebap tehnologiýalaryň önümçilige ornaşdyrylmagyny üpjün edýär.

Energiýa netijeliligini ýokarlandyrmak prosesi senagatda, gurluşykda we hojalykda täzeçil çemeleşmeleri talap edýär. Senagat pudagynda häzirki zaman tehnologiýalaryna we awtomatlaşdyrylan dolandyryş ulgamlaryna geçmek, tehnologik ýitgileri minimal derejä indirmäge mümkinçilik berýär. Gurluşyk pudagynda bolsa binalaryň ýylylyk izolýasiýasyny gowulandyrmak we “akylly” inženerçilik ulgamlaryny ulanmak, ýyladyş we sowadyş üçin sarp edilýän energiýany ep-esli tygşytlaýar. Şunuň bilen birlikde, Kanunda bellenen wezipeleri amala aşyrmakda gaýtadan dikeldilýän energiýa çeşmeleriniň, aýratyn-da gün we ýel energiýasynyň paýyny artdyrmak uly ähmiýete eýedir.

Netijede, energiýa serişdeleriniň tygşytly ulanylmagy ýurduň ykdysady bäsdeşlik ukybynyň düýp esasyny düzýär. Energiýany netijeli peýdalanmak strategik taýdan daşky gurşawa goýberilýän zyýanly gazlary azaltmaga we ekologik durnuklylygy saklamaga gönükdirilen ähliumumy jogapkärçilikdir. Bu ugurdaky hukuk kadalarynyň we tehnologik ösüşleriň sazlaşygy, diňe bir ykdysady peýdany üpjün etmän, eýsem halkyň durmuş derejesiniň ýokarlanmagyna we “ýaşyl” ykdysadyýete geçilmegine uly itergi berýär.

Hojamyrat GURBANDURDYÝEW
Türkmenistanyň Döwlet energetika
institutynyň 5-nji ýyl talyby

Все права защищены

save pdf date >>> 08.05.2026